

mladeniča na življenje. Dolžnost solske odgoje je torej učencu o življenju prave pojme podati, a mu tudi svetovati, kako naj se življenje prav in pametno, pravično in uspešno uravna, posebno kar se tiče gospodarjenja. Kdor vodi kmetijo ali sploh kako posestvo, ima družino, lastno in najeto, ima delavce, ki mu opravljajo in obdelujejo polje. Med temi pa je gospodar in mora biti zapovednik, a je tudi on odgovoren za način in uspeh gospodarjenja: »unicus rex esto,« jeden naj bo kralj! Vse to pa ima pravični gospodar voditi neustrašljivo v — krščanskem duhu, če hoče res kak uspeh doseči, posebno v današnjih spridenih časih.

Da bi se vse to uresničilo, da bi se kmetu zopet pomaglo do nekdanje sreče in zadovoljnosti, svetuje se od več strani, naj bi se vpeljalo nekdanje »naravno gospodarstvo«. A to vsled razvitih časovnih razmer nikakor ni več mogoče. Davki in drugi stroški so za kmeta tako težavni za to, ker se morajo v denarju poravnati. Na drugi strani pa se kar nič ne ozira gosposka na resnične pridelke v gospodarstvu, ne vpraša, če je zemlja obrodila, če je pridelal kmet toliko, da more živeti. Vrhu tega obtežuje kmeta še krvna dača, ki mu leto za letom najboljše delavce pobira. Seveda oni, ki so se v mesto spravili, podajajo si roke, predlagajo vladi družabne preosnove, ki so le njim v prid, vpeljujejo dan na dan nove, njihovim razmeram ugodne naredbe ter pustijo kmeta, ki jih prav živi, v kotu, dočim se sami pri bogato obloženi mizi mastijo.

Kmet pa nikjer ne pride do izdatne veljave, da bi se tudi njemu v prid to ali ono na novo vpeljalo, in zakaj je tako brez vse moči? Ker je vedno in povsod osamljen, zapuščen, ker ga uplivne moči ne podpirajo. Kaj ostane v tako žalostnem položaju kmetu drugega, kakor se poprijeti z vso resnobo vzvišenega gesla »Z združenimi močmi«. Torej zjedinite se, združite se, vam dobrovoljno kličemo, in vaš glas se ne bode preslišal, kakor se je dozdaj. Saj v malem ste že začeli se združevati, le tako vstrajno naprej, složno in v krščanskem duhu! Kedar se bodejo kmetje zavedli, da spadajo skupaj, približali se bodo uspešno vladi ter tirjali od nje svoje pravice, vzboljšanje svoje bēde, in uslišani bodo, ne bodo se več prezirali, ampak uvaževali se bodo pri vsaki priliki kot jednoten, časti vreden stan.

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Kapeli pri Radgoni.

»Ob prijetnem času sem te uslišal, in v dan zveličanja sem ti pomagal. Glejte, zdaj je prijeten čas, glejte, zdaj je dan zveličanja.« Te besede božje, oznanjane po preroku Izajiju, veljale so kapelski župniji prav posebno ob dnevih od 14. do 22. novembra — obhajali smo namreč sv. misijon, katerega so vodili č. gg. misijonarji od Sv. Jožefa pri Celju. Domačini so dobro spoznali imenitnost sv. misijona in so se vsaki dan z nenavadno pobožnostjo in v obilnem številu udeleževali pobožnih vaj.

Celih osem dnij je vladal neki sv. mir po vsej župniji, vsa hlapčevska dela so počivala in dan za dnevom je bila od ranega jutra do poznega večera prostorna cerkev polna vernikov, ki so v svetih skrivnostih zajemali tolažbo in blaženi mir svojemu srcu. Solska mladina s tremi gg. učitelji, odrasli mladeniči in dekleta, moške in žene, s kratka: vsi župljani so v tem posebno milostnem času z ganjenim srcem častili Boga, se združevali z Jezusom Kristusom pri sv. misijonskem obhajilu in skrbeli s tem kakor za časn blagoslov božji,

tako se posebej za dušni blagor. Izvzemši par imenovanja nevrednih možičkov so vsi prejeli sv. zakramente s pravo krščansko pobožnostjo. Želeti bi bilo, da bi bil sv. misijon v srcu vseh prižgal luč pravega spoznanja, da bil ogenj božje ljubezni požgal plevel pregrešne poveselosti, požgal pri marsikaterem gospodarju plevel pogubonosnega liberalizma, zajetega iz navdihovanja kakega brezvernega liberalca bližnjega mesta ali kateregakoli neznatnega zakotja. Bog daj, da bi sedaj sv. vera v naši župniji še boljše uživala in prava krščanska ljubezen še lepše cvetela.

Delovanje č. gg. misijonarjev ob času sv. misijona bilo je res neumorno. Lepše se njim morda ne bomo mogli zahvaliti, kakor če njim iz srca želimo, naj jim Vsemogočni ves trud stoterno povrne. Hvalo smo dolžni pa tudi sosodnim č. gg. duhovnikom iz Ljutomera, od Sv. Petra, od Sv. Jurija ob Ščavnici, od Sv. Antona, od Sv. Križa, ker so prišli v pomoč. Posebno zahvalo še zasluži neutrudljivi spovednik č. g. Meznarič od Sv. Kungote.

Vse cerkvene pobožnosti so uplivalo mogočno na srca vernih, vzlasti ganljiva sprava pred Najsvetejšim in sijajen sklep sv. misijona, ob katerem se je blagoslovil sv. misijonski križ. Nebrojna množica ljudstva prihitela je od blizu in daleč k temu slovesnemu činu. V nenavadno dolgi procesiji, katere se je udeležilo blizu 3000 vernikov, nesli so za dolgo vrsto ovenčanih deklic štirje mladeniči prav lepo podobo Križanega. Pred novopostavljenim misijonskim križem zunaj cerkve smo se ustavili in vršilo se je slovesno blagoslovljanje tega imenitnega znamenja zmage. Z zahvalno pesmijo končali smo ta prvi sv. misijon v Kapeli. Omeniti še moramo, da cerkvene pobožnosti je prav povzdigovalo tudi lepo urejeno petje.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Devica Marija v Puščavi 11 gld. 25 kr., Slov. Bistrica 14 gld., Pameče 2 gld. 97 kr., Maribor stolna župnija 50 gld., Sv. Marjeta na Pesnici 6 gld., Vurberg 6 gld. 20 kr., Žalec 20 gld., Teharje 5 gld. 60 kr., Sv. Jernej v Radvanju 15 gld. 15 kr., Sv. Ilj pri Gradiču 14 gld. 16 kr., Slivnica pri Mariboru 25 gld. 50 kr., Loče 21 gld., Sv. Alojzij v Mariboru 12 gld. 33 kr.

Gospodarske stvari.

Šen pri svinjah.

V zadnjem času se prikazuje ta nevarna in sitna bolezen čedalje pogosteje. Največ sredstev, katera le ljudje priporočujejo, ki hočejo zaslužiti kaj okroglega, se je prav slabo obneslo — nobeno nič ne pomaga. Najpriprostejše, a tudi najzdatnejše sredstvo zoper omenjeno bolezen pa je čisto navadna, pristna karbolova kislina. Brž ko se zapazi, da je žival zgubila veselje nad klajo, da ne more ali noče rada jesti, mora se prav dobro z imenovano kislino podkaditi. Druge svinje naj se tačas priprejo v hlev; vrata, okna in line morajo biti zaprta in zamašena. Na žarečo lopato ali na žrjavico se na to vliva kislina tako dolgo, da je celi hlev poln vzdigujočega se soparja in dima. Seveda v navadnih hlevih zadostuje že jedna žlica karbolove kisline. Kake dve uri mora hlev zaprt in zapazen ostati, da kajenje kaj izda. Vsak dan naj se dva ali trikrat hlev do dobrega podkadi, če je že katera svinja bolna. Drugače, če se gospodar samo bolezi boji, le po jedenkrat. — Kakor so se nekateri gospodarji po mnogoletnem kajenju prepričali, ne odvrtača navedeno sredstvo le šena ali perečega ognja, ampak tudi marsikatero drugo bo-

lezen. Tudi takim svinjam je že pomagalo, ki od bolečin več ustajati niso mogle, do pravega zdravja.

Kako ravnati z ovsom pred setvijo?

Letošnja jesen ni prijala setvi ozimne ne pri nas, ne po drugod v srednji in zapadni Evropi. Ogromne površine so ostale neposejane zaradi dežja in povodnji. Setev se je torej morala odložiti do spomladi, ko se bodo poljedelci morali poprijeti jarine: pšenice, rži in ječmena. Na Francoskem, kjer je ta nevolja bila še večja nego pri nas, svetuje slavni gospodar in pisatelj Battanchon, naj gospodarji poskušajo z ovsom. Pri tem pa priporoča nekaj, kar utegne zanimati tudi naše ljudi. Pravi namreč: ob setvi ovsu priporočamo naslednje priprosto ali povsem gotovo postopanje. V škafo ali v korito, polno vode, vsiplji oves, ki je odločen za setev. Tu se bode takoj pokazalo, katero seme velja za setev in katero ne. Ono, ki je leglo na dno, to velja, a ono, ki plava, pa se naj vrže perutnini ali pa položi konjem. Ono težko zrnje bode pa rodilo lep in obilen sadež.

G. L.

Premogov pepel.

Dandanes se izvanredno veliko premoga porabi, posebno po večjih mestih; ali za čudo, malo komu pride na misel, da bi koristno uporabil kupe premogovega pepela. Večinoma se ta pepel brez kake koristi kjekoli raztepe, a vendar bi se dal jako koristno porabiti.

Znati treba, da ima presejani premogov pepel v sebi posebno vrednost za obdelovanje vrtov in sploh za poljedelstvo. Ako nasipljemo takega pepela 5 do 6 centimetrov debelo na mokro in težko vrtno ali poljsko zemljo, pa ga zakopljemo ali zaplužimo, tedaj bode pepel razrahlil težko zemljo in jo storil rodovitno.

Osobito se uspeh opaža, ako 2 do 5 centimetrov debelo nasipljemo presejanega premogovega pepela na mokri travnik, kjer raste kislja krma. Že prvo leto bode s travnika zginila mahovina in kislja trava, a mesto teh bode porastla dobra trava in detelja, ki bode posestniku dala na izbiro dobre krme. — Gospodarji po mestih, trgih in ob železnicah, nabavite si tega pepela v veliki množini! Priporočamo vam, da ga uporabite na zgoraj opisani način kot gnojivo.

G. L.

Sejmovi. Dne 12. decembra pri Sv. Lovrencu v Prožinu. Dne 14. decembra v Zalcu, Jurkloštru, Studenicah, pri Sv. Petru pod Sv. gorami in pri Sv. Duhu na Stari gori. Dne 15. dec. v Arvežu, Ljutomeru in pri Sv. Križu na Slatini. Dne 17. dec. na Bregu pri Ptujju (za svinje.)

Dopisi.

Z Dobrne pri Celju. (Naše »Bralno društvo«) je obhajalo v nedeljo, dne 29. novembra redni občni zbor ob velikem številu svojih udov. Stanje društva je v vsakem oziru povoljno, in kakor se kaže, se še bode društvo polagoma vedno bolj razvijalo in utrjevalo v kljub nekaterim zaprekam in težavam. Da bo navdušenje za društvo še večje in bo v njem več življenja, sklenilo se je, da se bode vsaj vsako drugo ali tretjo nedeljo po večernicah v bralni sobi predavalo in razgovarjalo o gospodarskih in podučljivih rečeh. Časopise in knjige udje pridno prebirajo. Ako bi kdo blagovolil podpirati naše društvo s primernim berilom, bi mu bili zelo hvaležni. — Ob občnem zboru je tudi blagovolil potovalni učitelj, g. J. Belé predavati o sadjereji. Mnogoštevilni poslušalci so ga z zanimanjem poslušali, ker je bila njegova be-

seda domača in razumljiva. Priserčna mu hvala! Sadjerejci in posestniki dobrnske okolice, pokažite tudi, da niste zastoj poslušali predavanja! Ako se bode pridno in po poduku g. učitelja poprijeli sadjereje, bode imeli tudi boljše dohodke od svojih sadonosnikov, kakor ste jih imeli do sedaj. Trud je primeroma mali, dobiček pa velik. Kaj nese sadjereja, ste videli nekoliko že letos, ko ste lahko spravili ves sad v denar in ste skupili marsikateri vinar. Pristopajte pa tudi pridno in z navdušenjem k »Bralnemu društvu«. V prebiranju časnikov in knjig najdete dosti podučljivega, pa tudi razvedrila, česar je potreben vsaki človek. Dobrnski.

Izpred Konjiške gore. (Kolobacija.) Neki gospod, ki je lani v naši dekaniji župnijo nastopil, je prejel letos dne 31. januarja od namestnije v Gradcu pismo, da mu po cesarski postavi iz leta 1864. ni treba plačevati občinskih doklad in davka, kateremu se reče ekvivalent. Obojni davek je lani znašal 22 gld. in se je proti rečeni postavi zmirom tirjal. Ta gospod je davkarjo v Konjicah za plačani znesek nazaj prosil, davkarja mu je rekla, da se naj pritoži pri finančnem ravnatelju v Mariboru, finančni ravnatelj mu je še le čez deset tednov odgovoril, da nima pri tem nič govoriti, prošnjik se naj obrne do glavarstva v Celju, glavarstvo v Celju mu je čez šest tednov reklo, naj si išče denar pri domačem županu, župan se je izgovoril, da bo že davkarja v Konjicah dala, davkarja je zopet pisala na glavarstvo, kaj naj stori, in glavarstvo je odgovorilo, da se naj prošnjik še enkrat zateče do finančnega ravnatelja v Mariboru, kjer je že prvokrat dobil — nič. To je prava kolobacija, da se človeku moti po glavi. Premišljuje, ali ne vedó postave, kdo naj reč razmota, ali nečejo vrniti, in kako da se sme s povračilom čakati že čez deset mesecev in še brez upanja, ali bo kaj, ko se pa za kratko zamujene davke brž pošlje opominski list ter se kazni naloži. Gospodje, ki so morali proti ravno tisti postavi do zdaj obojni taki davek odrajtovati, bi se naj za denar z rekurzom tudi pobrigali.

Iz Cadrama. (Raznoterosti.) Kakor v drugih delih naše lepe slovenske dežele, je tudi nam letos vladajoči planet pošiljal obilno deževja, a s točo nam prizanašal in smo bili s pozemeljskimi pridelki, hvala Bogu, še precej srečni. Saj nam je ozimina in tudi turšica še lepo obrodila in tudi ajda je bila prav polna, ter je dala po 6 do 7 zrn, kar ni premalo, ker v mokrih letinah je rada zelo plevnata. Krme smo imeli tudi obilno, a seno smo silno težko spravljali; srečen tisti, ki ni ene košnje šest do osem dnij sušil. Vinogradi so spomladi silno veliko kabernikov nastavili, pa seveda le dobro obdelani, in mi smo se nadjali prav dobre letine, katera se pa ni tako obnesla, kakor smo v začetku mislili, saj le topli solnčni žarki dobrega vina prinašajo. A ker toče nismo imeli, ker že večjidel vinograde skrbno škropimo in ker smo tudi nekateri pozno trgateg imeli, kakor poročitelj tega, ki je še le dne 27. oktobra dobral, imamo še precej dobrega vina, ki se bo lahko vsakemu gospodu na mizo postavilo. Zato kupec nimajo prav, da se za letošnje kapljo malo zmejnijo, ko bi vendar naši gorjani, ker denarja potrebni, ga mnogo polovnjakov radi prodali. Tudi starine se še pri nas dobi. — Kmetijska dela smo pač težko o pravem času opravili in smo pozno korenstvo oskrbeli, zato se bodo tudi svinje težko odebile, ker je krompir skoraj povsod se slabo obnesel in drugo korenstvo tudi ni najbolje obrodilo. — Ta vremenska nezgoda nas je pa tudi pri poglavitnem našem zdajšnjem delu, pri stavbi naše nove cerkve zadrževala in ni se nam posrečilo tako daleč priti, kakor vrstnikom Vojničanom in Št. Pavelčanom, ki so prišli v tem letu s svojima cerkvama že pod streho. Delali smo vendar in še veliko delali, kar se